

Postanowienie z dnia 26 czerwca 2001 r.

II UZ 35/01

SSN Teresa Romer (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Krystyna Bednarczyk

SSN Andrzej Kijowski

Sąd Najwyższy w sprawie z wniosku H. B. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O. o wysokość świadczenia po rozpoznaniu w Izbie Administracyjnej, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na posiedzeniu niejawnym w dniu 26 czerwca 2001 r. zażalenia wniesionego przez wnioskodawcę od postanowienia Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 30 marca 2001 r., sygn. akt III AUa (...) oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny w (...) postanowieniem z dnia 30 marca 2001 r odrzucił kasację H. B. od wyroku tego Sądu z dnia 15 listopada 2000 r. III AUa (...).

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Apelacyjny podał, że w sprawie o wysokość emerytury, w której sporne było żądanie przeliczenia świadczenia od wyższej podstawy wymiaru, Sąd I instancji oddalił odwołanie od odmownej decyzji organu rentowego a Sąd Apelacyjny wyrokiem z 15 listopada 2000 r oddalił apelację wnioskodawcy od wyroku Sądu Okręgowego.

Od wyroku Sądu Apelacyjnego, wnioskodawca, działając przez swego pełnomocnika będącego adwokatem, wniósł kasację.

W ocenie Sądu Apelacyjnego w kasacji nie wskazano okoliczności uzasadniających jej rozpoznanie przez Sąd Najwyższy co skutkuje odrzuceniem kasacji jako niedopuszczalnej na podstawie art. 393⁵ KPC.

Niezależnie od tego Sąd Apelacyjny podkreślił także, iż w sprawie H. B. kasacja nie przysługuje również ze względu na wartość przedmiotu zaskarżenia. Kasacja, zgodnie z treścią art. 392¹ § 1 KPC nie przysługuje bowiem w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż 10.000 zł. Sprawa o wysokość emerytury, na którą wpływ ma podstawa wymiaru świadczenia jest sprawą o prawo majątkowe. Po myśli art. 22 KPC wartość przedmiotu zaskarżenia określa się różnicą pomiędzy wysokością emerytury pobieranej a tą jaką służyłaby gdyby świadczenie ustalić od żądanej podstawy wymiaru - za okres roczny.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego żądanie przeliczenia świadczenia na podstawie twierdzeń wnioskodawcy o wyższych zarobkach niż udokumentowane zaświadczeniami za okres wskazany do przeliczenia nie daje podstaw do zwiększenia o 30% - 40% podstawy wymiaru emerytury. Żądanie wnioskodawcy zmierza do zwiększenia w ten sposób pobieranej emerytury o 833 zł podczas gdy całe świadczenie obecnie wynosi 629 zł miesięcznie. W konsekwencji, w ocenie Sądu Apelacyjnego wartość przedmiotu zaskarżenia nie sięga co najmniej 10.000 zł.

A tym samym kasacja jest również niedopuszczalna z tego powodu.

W zażaleniu do Sądu Najwyższego, pełnomocnik wnioskodawcy zarzucił postanowieniu Sądu Apelacyjnego naruszenie art. 393 KPC „dotyczącego przepisów określających dopuszczalność wniesienia kasacji „ i wniósł o zmianę tego postanowienia poprzez przyjęcie kasacji do rozpoznania.

W ocenie pełnomocnika skarżący przedstawił w kasacji okoliczności uzasadniające jej rozpoznanie.

W ocenie wnoszącego zażalenie „żaden bowiem przepis procedury nie nakazuje wyodrębnić tych okoliczności w petitum (co wiązałoby się z

powtórzeniem podniesionej argumentacji)".

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Zgodnie z art. 393³ KPC kasacja powinna zawierać między innymi przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie oraz przedstawienie okoliczności uzasadniających jej rozpoznanie. Art. 393⁵ KPC nakłada na sąd II instancji obowiązek odrzucenia na posiedzeniu niejawnym kasacji wniesionej po upływie terminu lub z innych przyczyn niedopuszczalnej jak również kasacji której braków strona nie uzupełniła w terminie. Sąd Apelacyjny stosownie do obowiązku nałożonego przez ten przepis, ma obowiązek stwierdzić czy kasacja, niezależnie od innych wymagań stawianych pismom procesowym, spełnia także wymagania stawiane jej jako środkowi odwoławczemu kierowanemu do Sądu Najwyższego. Spełnienie tych wymagań decyduje bowiem dopiero o tym, że środek odwoławczy przybiera cechy kasacji.

Braki kasacji w zakresie wymagań określonych w art. 393³ KPC nie podlegają naprawieniu w trybie właściwym dla usunięcia braków formalnych pisma procesowego dlatego też kasacja dotknięta tymi brakami podlega odrzuceniu.

Sąd Apelacyjny w zaskarżonym postanowieniu trafnie powołał się na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 października 2000 r. II UKN 602/00 (OSNAPiUS 2001 nr 4 - wkładka) co do nieusuwalnego charakteru braków w zakresie wymagań stawianych kasacji.

Z dniem 1 lipca 2000 r katalog tych wymagań uległ rozszerzeniu w wyniku postanowień ustawy z dnia 24 maja 2000 r o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego, ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, oraz ustawy o komornikach sądowych i egzekucji (Dz.U. Nr. 48, poz. 554). Obok warunków dotychczasowych wprowadzony został jeszcze wymóg - przedstawienia w kasacji okoliczności uzasadniających jej

rozpoznanie (art. 393³ pkt 3 KPC). Brak wskazania takich okoliczności w kasacji jest brakiem nieusuwalnym. Niczym nieuzasadnionym i wręcz niezrozumiałym jest twierdzenie zawarte w zażaleniu, że Sąd Apelacyjny domagał się przedstawienia tych okoliczności w petitum kasacji.

W zaskarżonym postanowieniu nie ma co do tego wzmianki. Sąd Apelacyjny prawidłowo stwierdził, że kasacja nie zawiera okoliczności uzasadniających jej rozpoznanie. Nie wypowiadał się natomiast co do tego w jakiej części kasacji, w petitum czy w uzasadnieniu, muszą być one podane. Pełnomocnik wnioskodawcy błędnie utożsamia sam fakt wskazania naruszenie przepisów proceduralnych, z podaniem okoliczności uzasadniających rozpoznanie kasacji.

Obowiązek wskazania tych okoliczności został wprowadzony jako dodatkowy w stosunku do konieczności wskazania podstaw kasacyjnych, z dniem 1 lipca 2000 r. wspomnianą ustawą nowelizującą z dnia 24 maja 2000 r. i nie może być utożsamiony, jak to prawidłowo przyjął Sąd Apelacyjny, ze wskazaniem podstaw kasacyjnych. Brak przedstawienia tych okoliczności w kasacji, w sprawie Henryka B. upoważniał Sąd Apelacyjny do wydania zaskarżonego postanowienia, którym kasację odrzucił. Wbrew wywodom zażalenia, które w uzasadnieniu powołuje się na to, że Sąd Apelacyjny nie zapoznał się dość wnikliwie z treścią skargi kasacyjnej w której, według twierdzenia pełnomocnika powoda, były zawarte okoliczności uzasadniające jej rozpoznanie, stanowisko wyrażone w zaskarżonym postanowieniu jest prawidłowe. Zarówno z dotychczasowego orzecznictwa Sądu Najwyższego w którym konsekwentnie przyjmowano iż prócz warunków wymaganych dla pisma procesowego, kasacja powinna spełniać inne jeszcze warunki, których brak jest nieusuwalny, jak i z przyjętej linii orzeczniczej po wprowadzonej od dnia 1 lipca 2000 r. zmianie przepisów kodeksu postępowania cywilnego, w wyniku której rozszerzony został katalog wymagań

stawianych kasacji jako szczególnemu środkowi zaskarżenia, podlega odrzuceniu kasacja w której wyraźnie nie wskazano okoliczności uzasadniających jej rozpoznanie.

Zmiana art. 393³ KPC zmierza do jednoznacznego określenia w kasacji jej „cech istotnych”. Wśród tych wymagań zawarte jest przedstawienie w kasacji okoliczności uzasadniających przyjęcie jej do rozpoznania. Podobnie, jak to było ustalone w orzecznictwie dotychczasowym, nie jest rzeczą Sądu Najwyższego) „wyszukiwanie” w treści kasacji jej „cech istotnych”. Natomiast jak wspomniano, obowiązkiem Sądu II instancji była ocena na podstawie art. 393⁵ KPC czy kasacja jest dopuszczalna. W konsekwencji zaskarżone postanowienie odpowiada treści art. 393³ § 1 pkt 3 KPC.

Brak wskazania okoliczności uzasadniających rozpoznanie kasacji stanowi przesłankę wystarczającą do odrzucenia kasacji. Dlatego też Sąd Najwyższy pomija dalsze rozważania Sądu Apelacyjnego odnośnie do niedopuszczalności kasacji również ze względu na wartość przedmiotu zaskarżenia. Ponieważ kwestię tę porusza pełnomocnik wnioskodawcy w zażaleniu twierdząc, że jest to sprawa o ukształtowanie wysokości świadczenia do której nie mają zastosowania przepisy dotyczące wartości przedmiotu zaskarżenia, Sąd Najwyższy zauważa ubocznie, iż kwestia ta została już wyjaśniona i utrwalona w orzecznictwie w takim kierunku jaki zaprezentował w zaskarżonym orzeczeniu Sąd Apelacyjny.

Kierując się powyższymi względami Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.